

Groene scriptieonderwerpen

Â

Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis heeft de voorbije jaren gewerkt aan een thematische verbreding van de collectie in de richting van de milieubeweging. Zeker nu een eerste generatie van oprichters stilaan verdwijnt, bestaat het gevaar dat samen met hen ook veel historisch waardevolle documenten verloren gaan.

We zijn er op korte tijd in geslaagd een belangrijke bronnencollectie over de milieubeweging in Vlaanderen uit te bouwen. Deze bronnen zijn nu in grote mate beschikbaar voor onderzoek. Daarom lijkt het moment ons ook geschikt om enkele onderzoekspistes te suggereren die bij uitstek geschikt zijn voor een masterscriptie.

Wie interesse heeft voor een van deze onderwerpen, gelieve contact op te nemen met prof. dr. Geert Van Goethem.Â

1. Het ontstaan van lokale bewegingen rond een actie of een natuurgebied

De ontstaansgeschiedenis van veel lokale bewegingen zal op zich niet zo interessant zijn en bovendien is er per beweging meestal te weinig materiaal voor een scriptie. Het potentieel ligt echter in de vergelijking tussen verschillende kleine initiatieven. De student kan op zoek gaan naar de gelijkenissen en verschillen tussen de motivaties en het discours van lokale groepen (en eventueel het verdere succes van de beweging). Verder kan ook geanalyseerd worden welke achtergronden de sleutelfiguren hebben. Een aantal interessante casussen zijn onder andere: de Bourgoyen, de Blankaart, de Gulke Putten, het Zoerselbos, de Brechtse Heide en Tremelheide, het Vrieselhof, de Schijnvallei, de Kalmthoutse Heide/ De Maatjes, de Gentse havenzone, de uitbreiding van de Zeebrugse en Antwerpse havens, de Scheldeproblematiek â€

Archiefmateriaal bij Amsab-ISG:

Natuurpunt West-Vlaanderen, Actiegroep Bourgoyen-Ossemeersen, Federatie voor Milieubescherming van het Gewest Gent (FMG), Actiecomité Milieubescherming Merelbeke, Natuurreservaten, BBL, Benegora, Red de Voorkepen

2. Het spanningsveld tussen natuurstudie, natuurbehoud en milieubescherming

Voor de BBL is al een deel van het werk al gedaan door Kristof Vets, maar hij belicht de problematiek voornamelijk vanuit het perspectief van de BBL zelf en niet vanuit het standpunt van de lokale groepen (interessant bij deze casus zijn bv. Red de Voorkempen en Maaslandse Milieuactie (MaMa)). Verder kan het onderzoek uitgebreid worden naar de andere bewegingen (bv. Natuurreservaten, de Wielewaal, JNM). Er kan ook gekeken worden of dit conflict tussen de bewegingen onderling speelt.

Archiefmateriaal bij Amsab-ISG:

BBL, Natuurreservaten, BJN/JNM, Agalev, Red de Voorkempen

Elders:

Vereniging voor Natuur- en Stedenschoon, De Wielewaal, interviews met betrokkenen

3. Het ontstaan van de groene beweging in België: de pioniers

Voor Nederland is deze oefening in een belangrijke mate reeds gedaan, voor België echter veel minder. Nochtans zijn er belangrijke bronnen beschikbaar voor dit onderzoek en zijn een aantal pioniers (of mensen die hen goed kenden) nog in leven. Een aantal interessante invalshoeken zijn o.a. interviews met en prosopografie van deze vroege figuren, analyse van hun discours, motivaties etc. Bovendien zijn nog veel figuren niet of onvoldoende bekend. Een zoektocht naar andere pioniers kan waardevolle resultaten opleveren.

Interessante figuren:

Luc Versteylen, Guido Van Steenberghe, Guido Steenkiste, Flip Polk, Jan Hubl, Paul Houwen, Eckhart Kuijken, Edgard Kesteloot, Michel Didisheim, Marcel Verbruggen, Paul Staes, André Mertens, Daniël (en Aleide) Willaeyns, Staf Verbiest, Rom De Cock, Leo Cautereels, Jos Van Hamme ...

Archiefmateriaal bij Amsab-ISG:

Guido Van Steenberghe, Guido Steenkiste, NJN/BJN, Natuurreservaten, Red de Voorkempen, Paul Van Dyck, ledenlijsten.

Elders:

Vereniging voor Natuur- en Stedenschoon, De Wielewaal

4. De groene beweging en de milieuwetgeving en -regelgeving

Eind de jaren 1980 en in de jaren 1990 zorgden een aantal aanpassingen aan de wetgeving en de introductie van een aantal nieuwe wetten en regelgevingen voor heel wat beroering in de groene beweging en daarbuiten. Zowel de standpunten en reacties van de groene beweging, als de interactie en wrijvingen met andere bewegingen (bv. boeren, grootgrondbezitters, de SP, de CVP, de VU ...) kunnen erg interessant zijn. Dit onderwerp zou ook kunnen dienen voor andere opleidingen, zoals de politicologie of de rechten.

Casussen:

De duinenproblematiek en het duinendecreet, de mestactieplannen, de MINA-plannen, algemene en bijzondere plannen van aanleg, de groene hoofdstructuur

Archiefmateriaal bij Amsab-ISG:

Natuureservaten, BBL, SEVI, Norbert De Batselier, pers, Agalev, Red de Voorkepen, Paul Staes

Elders:

De Boerenbond, VU-archief, CVP-archief, pers, wet- en regelgeving

5. De samensmelting van lokale bewegingen tot regionale en provinciale koepels

Aansluitend op onderwerp 1: het verdere groeiproces en de beginnende samensmelting. De redenen en de dynamiek rond de vorming van regionaal en provinciaal overkoepelende milieuverenigingen. Dit valt vanuit verschillende invalshoeken te benaderen. Zo werd bijvoorbeeld ook vanuit de reeds bestaande koepel BBL begin jaren 1980 geprobeerd provinciaal overkoepelende groepen in het leven te roepen. In de provincie Antwerpen kwam dit maar niet van de grond, en dit terwijl Agalev juist in deze provincie de hoogste scores haalde. De reden hiervoor is onbekend. Een vergelijking tussen de verschillende koepels in de provincies kan dus ook interessant zijn.

Archiefmateriaal bij Amsab-ISG:

Red de Voorkempen, Milieu Overleg Kempen (MOK), Antwerpse Milieufederatie (AMF), Milieukontaktgroep Regio Antwerpen (MIKRA), Agalev, BBL

Piet Creve

Rik De Coninck

Jessica Langouche

Maarten Savels

Gert Van Overstraeten

Sofie Vrielynck